

Prom-Open: reflexions sobre com promoure una visió global Open entre els estudiants

Alexandre López-Borrull
Estudis Ciències Informació i la Comunicació
KIMO Research Group
Universitat Oberta de Catalunya
alopezbo@uoc.edu @alexandrelopez

Objectius

- Reflexionar sobre les implicacions de tenir una visió oberta com a investigador i docent
- Consells i formes per a poder viure en Obert en la docència
- Conclusions
- Referències bibliogràfiques

Les Tecnologies de la Informació i la Comunicació han produït dos grans canvis en la visió de la Ciència i els Científics

Visió Col·laborativa

- Forma d'entendre la Ciència: a espatlles de gegants
- Optimizació de Recursos
- Reptes i projectes més ambiciosos
- La Ciència serà col·laborativa o no serà

Figura 1. Eixam d'abelles

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bienenkoenigin_43a.jpg

Visió Open/Oberta

Figura 2. Logo Open Access PLOS

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Open_Access_PLoS.svg

Open Science

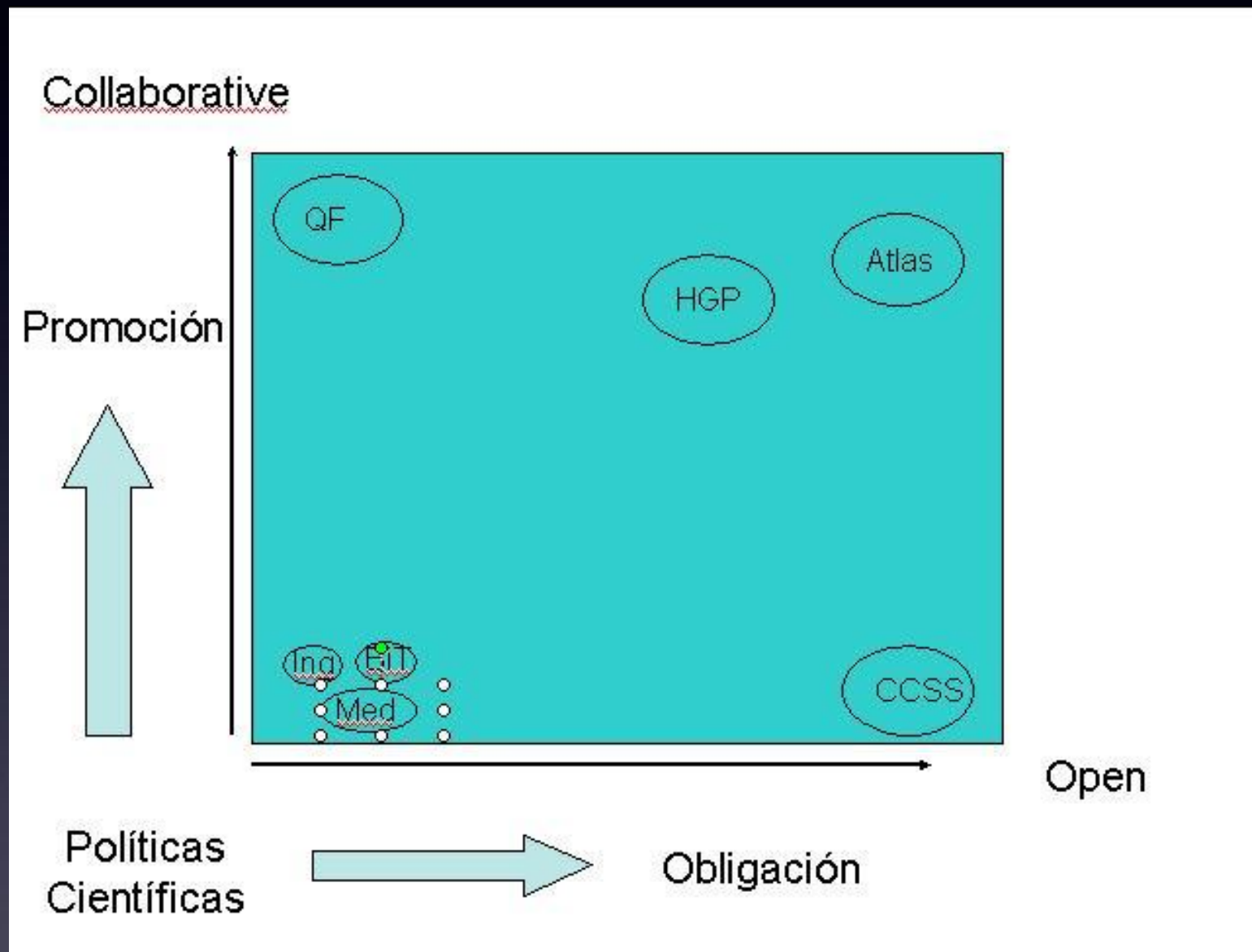
- Visió oberta i lliure dels continguts en cada una de les passes de la Investigació Científica
- És fortament dependent de les TIC i la seva evolució
 - Open Notebook
 - Open Source Software
 - Open Peer Review
 - Open Access
 - Open Data

Figura 3. Logo Open Science

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Open_Science_Logo.jpg

Però és Open sinònim de col·laboratiu?

Gràfica 1 Open vs Collaborative

Per tant, tenir una visió Open...

- ...és una ideologia?
- ...és una metodologia?
- ...és una actitud?

Té difíciltats viure en Open?

Figura 4 Veggi Pride

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:VeggiePrideParis2008.jpg>

Figura 5 Reciclatge a Barcelona

http://ca.wikipedia.org/wiki/Fitxer:Barcelona_recycling_bins.jpg

Com a actitud...

- ...cal difondre-la
- ...cal ser-ne model
- ...cal promoure-la en docència

Figura 7. Black Power

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Three_Proud_People.jpg

Prom-Open, com promoure la visió Open en docència?

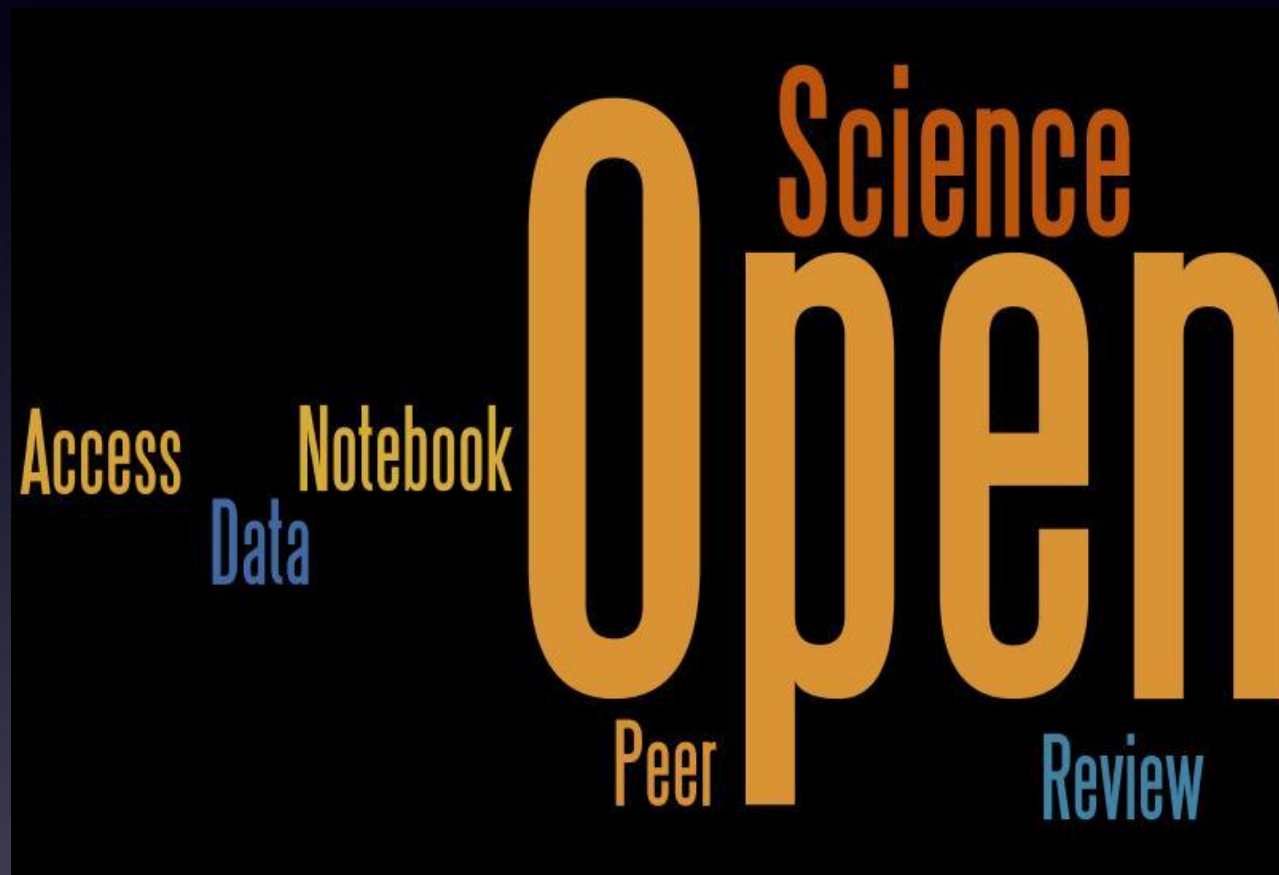

Figura 8. Aspectes Open en Recerca

Recursos de l'Aula: Materials Assignatures

- Proverbi àrab diu: “Si el que vas a dir no és bell que el silenci, no ho diguis”
- Adaptat: “Si els continguts que vas a generar no són millors que els ja existents, no els generis
- En obert, via OCW o Wiki

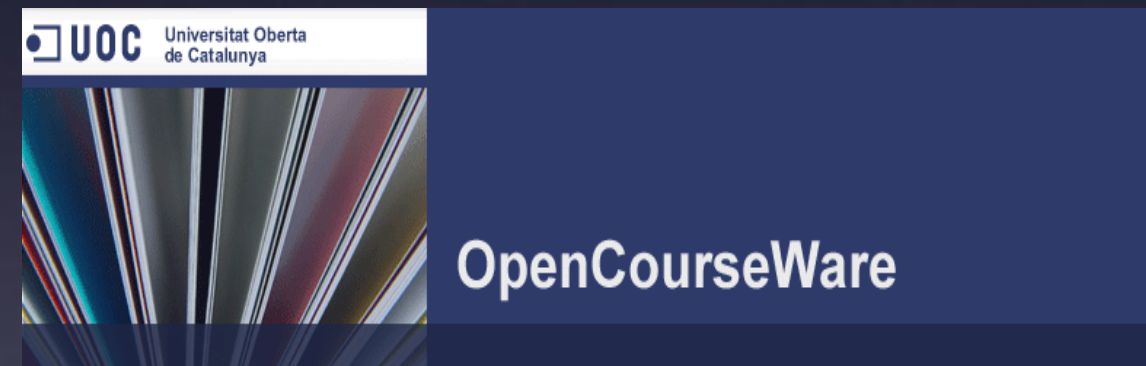

Figura 10. Capçalera OCW UOC

http://ocw.uoc.edu/frontal_ocw_home_v2.gif

Recursos de l'Aula: Lectures complementàries

- Han de ser en obert?
- Considerar que per l'alumne no hi ha cap cost (visible)
- Posar en valor el paper de la Biblioteca

Figura 10. Capçalera Biblioteca Virtual UOC
http://ocw.uoc.edu/frontal_ocw_home_v2.gif

Programari

- Existeixen alternatives?
- És òptim pel model UOC?
- És gestionable?

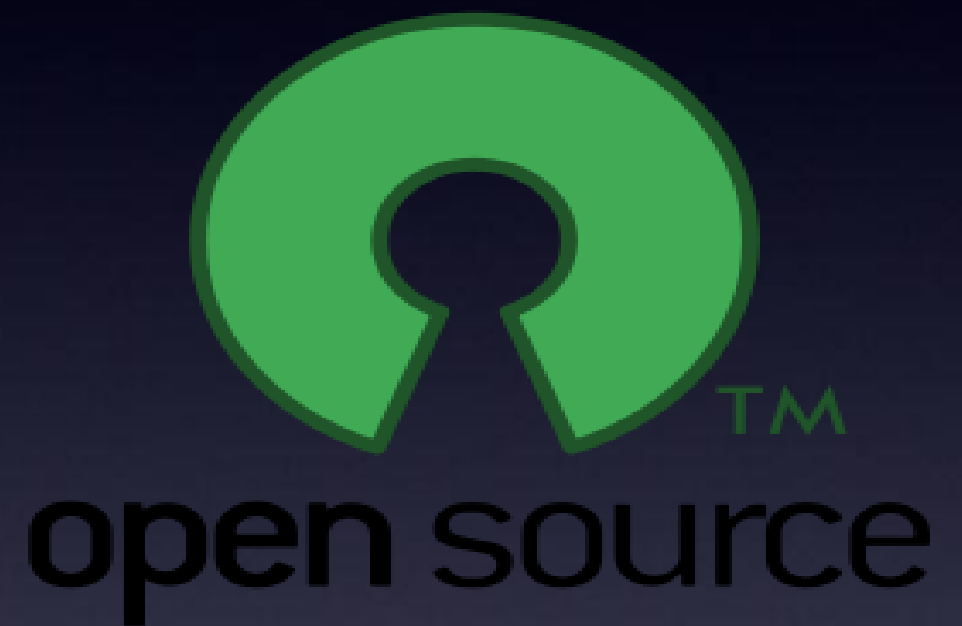

Figura 9. Logo d'Open Source Initiative.
<http://en.wikipedia.org/wiki/File:Opensource.svg>

PAC's

col·laboratives/treball en equip

- Metodològicament conceptualitzat i motivat
- Emprar eines com wiki
- Aprenentatge de la competència

Figura 10. Logo Wikispaces

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:Wikispaces-logo.png>

PAC's com a producte de coneixement

- Oferir als alumnes les millors PACs? Selectivitat o exhaustivitat
- Fer-les públiques?
- Repositori?
- Viquiprojectes

 www.uoc.edu	Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació
	Llicenciatura de Documentació
	Biblioteques Virtuals
	2n semestre del curs 2013-2014
Prova Avaluació Continuada 1 – PAC 1	

Figura 11. Encapçalament d'una PAC
http://ocw.uoc.edu/frontal_ocw_home_v2.gif

Viquiprojecte Preservació de Recursos d'Informació Digital

- Consultor: **Ciro Lluca**

Recomano de veritat l'experiència per a noves edicions de l'assignatura. Tot i que els primers moments han estat difícils, una vegada agafes la dinàmica tot és molt més fàcil. Ha estat una bona pràctica d'aprenentatge millor que memoritzar continguts que s'obliden ràpidament. En fi, ho recomano.

A mi també m'ha agradat l'experiència de la viquipèdia. Al principi és lent, però una vegada has agafat la mecànica i el funcionament és molt més fàcil. Però a més ens permet treballar amb les etiquetes i el llenguatge web, molt útil de cara a treballar amb recursos digitals. Estem molt acostumats a que moltes accions i clics que fem sobre una opció és programació i codi. Exemple: negreta al word, obrir un fitxer, inserir enllaços, etc. També ens permet ser autocrítics i acceptar els canvis d'altres usuaris, així com treballar col·laborativament.

S'ha d'agrair la feina dels administradors de la viquipèdia per la seva vigilància dels articles, si bé és cert que a vegades pot ser intrusiu quan encara no has finalitzat l'article: amb canvis i correccions. La majoria d'aquestes referents a l'estil del text, i les convencions d'edició dels articles.

« Una vegada però t'has engrescat t'atrapa i començaries a afegir o ampliar d'altres articles, però requereix disposar de temps. »

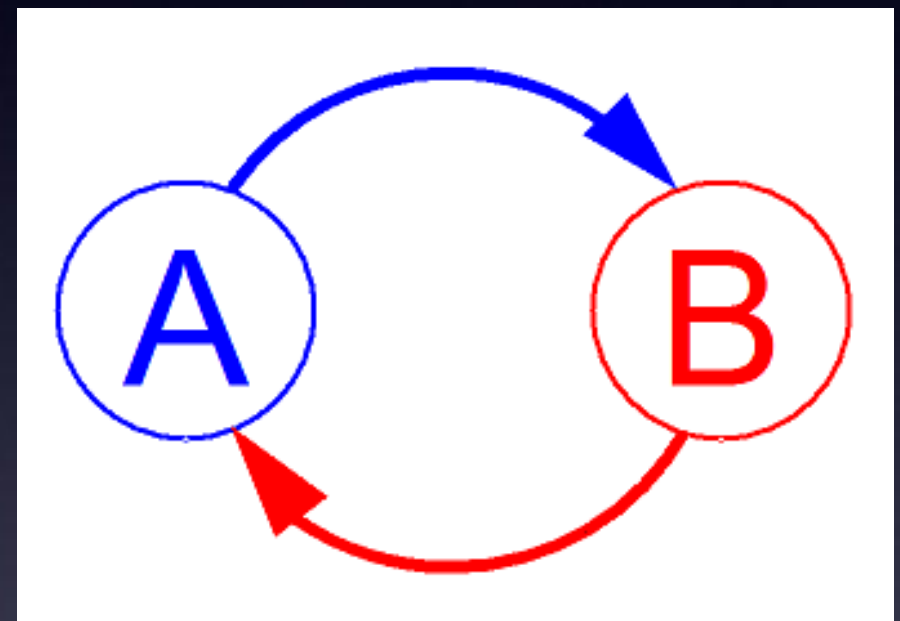
M'ha agradat molt col·laborar en una eina tan coneguda i utilitzada com la viquipèdia. També m'ha semblat molt interessant treballar amb un llenguatge web, ja que no estic gaire familiaritzada amb aquest tipus de llenguatge.

Per altra banda, agrair la col·laboració dels amics viquipedistes, al principi era una mica estrany trobar el teu article canviat o modificat, però sens dubte els seus consells m'han sigut de molta ajuda

« Em sembla que promoure la col·laboració en un recurs d'informació digital d'aquesta categoria aporta molt més a l'assignatura que una PAC convencional. »

Consultoria en obert?

- Feedback col·lectiu
- Feedback personalitzat en obert
- Open vs Transparent

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Simple_Feedback_02.png

Recursos per als alumnes

- Imatges
- Audiovisuals
- Textos
- Programaris
- ...

Figura 14. Logo Creative Commons

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:CC-logo.svg>

Treballs Finals de Grau i de Màster

- Repositori O2?
- Disciplinars?
- Altres?

◦	Informació i comunicació	[88]
▪	Comunicació	[13]
▪	Materials docents	[7]
▪	Treballs finals de carrera, treballs de recerca, etc.	[6]
▪	Informació i documentació	[69]
▪	Materials docents	[59]
▪	Treballs finals de carrera, treballs de recerca, etc.	[10]
▪	Producció periodística multimèdia	[4]
▪	Materials docents	[4]
▪	Publicitat i relacions públiques	[2]
▪	Materials docents	[2]

Figura 15. Apartat Docència Repositori O2

Conclusions

- Una visió en obert pel que fa a la docència ha de ser global, de la mateixa forma que en Recerca no és només Open Access als articles.
- Aquesta visió global afecta a totes les passes i decisions en el disseny d'una assignatura
- La promoció efectiva d'una visió oberta ha de traslladar-se als alumnes
- Futur: Curs Obert en Línia i Massiu (COLM=MOOC)?

Referències bibliogràfiques (I)

- López-Borrull, Alexandre; Canals, Agustí (2013) "**La colaboración científica en el marco de nuevas propuestas científicas: Open Science, e-Science y Big Data**". En: La colaboración científica: una aproximación multidisciplinar, València, 21-23 November 2013. <http://hdl.handle.net/10760/20965>
- Lopez-Borrull, A. (2012). "Física vs Química: dos modelos de publicación científica". El Profesional de la Informacion. Núm. 2, Pàg. 167-172. ISSN.1386-6710. <http://hdl.handle.net/10760/18736>
- Melero, Remedios; Abad-García, Francisca (2008). "Revistas open access: características, modelos económicos y tendencias". *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, Juny, n. 20. <http://www.ub.edu/bid/20meler2.htm>
- Melero, R. (2008). «El paisaje de los repositorios institucionales open access en España». *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, juny, núm. 20. <<http://bid.ub.edu/20meler4.htm>>
- Villarroya, A.; Claudio-González, M.; Abadal, E.; Melero, R. (2012, març-abril). "Modelos de negocio de las editoriales de revistas científicas: implicaciones para el acceso abierto". *El Profesional de la Información* (vol. 21, núm. 2, pàg. 129-135). <http://digital.csic.es/bitstream/10261/47769/1/129-135-Villarroya-et-al.pdf>

Referències bibliogràfiques (II)

- Abadal, E. *Acceso Abierto a la Ciencia*. Barcelona: Editorial UOC, 2013.
- Abadal, E., Ollé Castellà, C., Abad-García, F., & Melero, R. (2013). "Políticas de acceso abierto a la ciencia en las universidades españolas". *Revista española de Documentación Científica*, 36(2): e007 <http://redc.revistas.csic.es/index.php/redc/article/view/789/923>
- A. Keefer (2005, desembre). "Aproximació al moviment 'open access'". BiD: Textos Universitaris de Biblioteconomia i Documentació (núm. 15). <http://www.ub.edu/bid/15keefer.htm>
- Harnad, Stevan (2005). "Fast-forward on the green road to Open Access: the case against mixing up green and gold". *Ariadne*, 42. <<http://www.ariadne.ac.uk/issue42/harnad/>
- López-Borrull, A.; Oppenheim, C. (2004). "Legal aspects of the web". *Annual Review of Information Science and Technology*. Vol. 38, pp. 483-548.

Moltes gràcies!!!

Alexandre López-Borrull
Estudis Ciències Informació i la Comunicació
KIMO Research Group
Universitat Oberta de Catalunya
alopezbo@uoc.edu @alexandrelopez